

Základné práva - Cyprus

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.
Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [el](#).

Vnútroštátne súdy

Okresný súd Nikózia (*Eparchiakó Dikastírio Lefkosías*)

Charalampos Mouskou St.
1405 Nikózia
Cyprus

Okresný súd Limassol (*Eparchiakó Dikastírio Lemesou*)

8 Lordou Vyrona Ave.
3726 Limassol
PO Box 54619
Cyprus

Okresný súd Larnaka (*Eparchiakó Dikastírio Lárnakas*)

Artemidos Ave.
6301 Larnaka
PO Box 40107
Cyprus

Okresný súd Pafos (*Eparchiakó Dikastírio Páfou*)

Corner of Neophytou St. & Nikolaidi St.
8100 Pafos
PO Box 60007
Cyprus

Okresný súd Famagusta (*Eparchiakó Dikastírio Ammochóstou*)

2 Sotiras St.
5286 Paralimni
Cyprus

Okresný súd Kerýnia (*Eparchiakó Dikastírio Kerýneias*)

Charalampos Mouskou St.
1405 Nikózia
Cyprus

Vnútroštátne inštitúcie pre ľudské práva:

Komisár pre správu a ľudské práva (ombudsman)

Komisár pre verejnú správu a ľudské práva (*Epítropos Dioikíseos kai Anthropínon Dikaiomáton*, takisto známy ako „ombudsman“) je nezávislý štátny úradník, ktorý oficiálne vykonáva svoju činnosť od roku 1991. Komisár je inštitúciou, ktorá je primárne zodpovedná za mimosúdnu kontrolu verejnej správy a ochrany ľudských práv.

Komisár si kladie za cieľ predovšetkým zabezpečiť zákonnosť, presadzovať dobrú správu vecí verejných, ochranu práv jednotlivcov, boj proti nesprávnym úradným postupom a ochranu práv občanov a ľudských práv vo všeobecnosti.

Komisár zvyčajne začne vyšetrovanie po podaní sťažnosti občana, ktorého sa priamo a osobne týka konanie, ktoré je predmetom sťažnosti. V otázkach všeobecného záujmu však môže komisár začať vyšetrovanie aj na základe nariadenia Rady ministrov alebo z vlastnej iniciatívy.

Návrhy alebo odporúčania komisára nie sú záväzné. Ak však dotknuté strany nevyhovejú týmto návrhom alebo odporúčaniam, vzniká zásadná otázka. Táto pozícia bola posilnená nedávnou novelou príslušného zákona, ktorá umožňuje komisárovi viesť konzultácie s dotknutým orgánom s cieľom nájsť spôsob, akým môže tento orgán prijímať a dodržiavať stanoviská komisára na praktickej úrovni.

Právomoci komisára pre verejnú správu sú veľmi široké, pretože okrem vykonávania uvedených funkcií plní tieto úlohy:

Antidiskriminačný orgán: V tejto funkcii komisár kontroluje na základe sťažnosti podanej jednotlivcom alebo z vlastnej iniciatívy, či došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania s jednotlivcami na základe rasy, štátnej príslušnosti alebo etnického pôvodu, spoločenského postavenia, jazyka, farby pleti, veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie, náboženstva, politického alebo iného názoru – v oblasti sociálnej ochrany, sociálneho zabezpečenia, sociálnych dávok, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, účasti v združeniach a odborových zväzoch alebo prístupu k tovarom a službám vrátane bývania. Komisár môže konať vo verejnom aj súkromnom sektore.

Orgán pre otázky rovnosti: V rámci výkonu tejto funkcie komisár kontroluje na základe sťažnosti podanej jednotlivcom alebo z vlastnej iniciatívy, či došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania s jednotlivcami na základe pohlavia alebo rodovej identity, rasy, štátnej príslušnosti alebo etnického pôvodu, spoločenského postavenia, jazyka, farby pleti, veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie, náboženstva, politického alebo iného názoru – v oblasti zamestnanosti, pracovnej a odbornej prípravy vrátane pracovnoprávných vzťahov alebo dokumentov, ktoré upravujú tieto vzťahy, nábore a prepúšťania pracovníkov, zverejňovania pracovných ponúk v novinách atď. Komisár takisto kontroluje najmä, či nedochádza k diskriminácii jednotlivcov na základe pohlavia z hľadiska ich prístupu k tovarom a službám (napr. vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti, bankovým alebo poisťovacím službám). Komisár môže konať vo verejnom aj súkromnom sektore.

Nezávislý orgán na predchádzanie mučeniu: V rámci výkonu tejto funkcie komisár voľne navštevuje miesta, v ktorých sú jednotlivci úplne alebo čiastočne pozbavení slobody (napr. väznice, policajné zariadenia predbežného zaistenia, psychiatrické ústavy alebo domovy pre seniorov), sleduje a zaznamenáva životné podmienky v nich. Cieľom je zabezpečiť dôstojnosť a práva osôb, ktoré sa nachádzajú v takýchto situáciách. Po uskutočnení týchto návštev vydá komisár odporúčania na zlepšenie zistených podmienok a príslušného legislatívneho a inštitucionálneho rámca. V súvislosti s vykonávaním kontroly a otvorenej komunikácie s príslušnými orgánmi môže komisár takisto vydať odporúčania a návrhy s cieľom zabrániť mučeniu a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu. Komisár môže konať vo verejnom aj súkromnom sektore.

Nezávislý vnútroštátny orgán pre ľudské práva: V rámci výkonu tejto funkcie komisár predkladá stanoviská, odporúčania a návrhy, ak sa domnieva, že došlo k porušeniu alebo obmedzeniu ľudských práv. Komisár takisto prijíma rozsiahlejšie opatrenia na podporu dodržiavania ľudských práv a na tieto účely sa obracia na mimovládne organizácie, ktoré sa zameriavajú na ľudské práva a iné organizované skupiny.

Nezávislý orgán na podporu práv osôb so zdravotným postihnutím: V rámci výkonu tejto funkcie je komisár zodpovedný za presadzovanie, ochranu a monitorovanie vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím na Cypre.

Komisár z vlastnej iniciatívy alebo na základe sťažností skúma, či štátne orgány dodržiavajú ustanovenia dohovoru a podáva správy o možnostiach zlepšenia situácie. Komisár tiež spolupracuje s inými orgánmi, ktoré pôsobia v tejto oblasti a informuje, zvyšuje povedomie o právach osôb so zdravotným postihnutím posilňuje ich presadzovanie v praxi.

Polícia Cyperskej republiky

V rámci Polície Cyperskej republiky boli zriadené a uvedené do činnosti úrady na podporu, ochranu a posilnenie základných ľudských práv. Toto je stručný prehľad úloh a povinností týchto úradov, ktorý svedčí o úsilí polície o zabezpečenie ochrany základných práv:

- **Úrad pre ľudské práva**

Úrad pre ľudské práva podáva správy Európskej únii a riaditeľstvu medzinárodných vzťahov Policajného prezídia Cypru a:

- je zodpovedný za preskúmavanie a vykonávanie záväzkov vyplývajúcich z rozhodnutí rôznych inštitúcií Únie pre ľudské práva v oblastiach, ktoré patria do právomoci polície;
- zameriava sa na vykonávanie odporúčaní Rady Európy o podmienkach zadržiavania v policajných zariadeniach predbežného zaistenia atď.;

- iii) vykonáva systematické inšpekcie v policajných zariadeniach predbežného zaistenia a predkladá príslušné správy a odporúčania na zlepšenie podmienok zadržavania a životných podmienok zaistených osôb;
- iv) spolupracuje s inými vládnymi agentúrami, mimovládnymi organizáciami a nezávislými orgánmi v otázkach týkajúcich sa ochrany ľudských práv všetkých občanov a vydáva odporúčania s cieľom zabezpečiť, aby polícia dodržiavala ustanovenia právnych predpisov a dohôrov podpísaných a ratifikovaných Cypruskou republikou;
- v) spolupracuje s Cypruskou policajnou akadémiou pri plánovaní a realizácii vzdelávacích programov v oblasti ľudských práv;
- vi) pripravuje a rozširuje obozneníky a príručky na ochranu a podporu ľudských práv.

- **Úrad pre boj proti diskriminácii**

Úrad pre boj proti diskriminácii podáva správy oddeleniu trestnej činnosti Policajného prezídia Cypru a zameriava sa na predchádzanie a boj proti diskriminácii, rasizmu a xenofóbii.

Úrad v rámci svojich hlavných funkcií:

- i) zabezpečuje koordináciu, monitorovanie a spoluprácu príslušníkov polície, pokiaľ ide o vyšetrovanie a zaznamenávanie rasovo motivovaných trestných činov a prípadov alebo trestných činov s rasovým motívom;
- ii) spolupracuje s inými vládnymi agentúrami a mimovládnymi organizáciami zapojenými do boja proti diskriminácii a rasizmu;
- iii) spolupracuje s Cypruskou policajnou akadémiou a inými organizáciami, ktoré poskytujú príslušníkom polície ďalšie vzdelávanie;
- iv) pôsobí ako styčný úrad medzi cyperskou políciou a inými orgánmi zodpovednými za účinnejšiu tvorbu politík v oblasti boja proti rasizmu;
- v) posilňuje a vykonáva vnútroštátny právny rámec v súvislosti s usmerneniami a záväzkami prijatými na medzinárodnej úrovni a úrovni EÚ.

- **Úrad pre predchádzanie a boj proti domácemu násilliu a zneužívaniu detí**

Úrad pre domáce násillie a zneužívanie detí podáva správy oddeleniu trestnej činnosti Policajného prezídia Cypru a primárne sa zaoberá koordináciou, implementáciou a podporou.

Jeho hlavné funkcie spočívajú v monitorovaní prípadov alebo incidentov, skúmaní trestných spisov a vydávaní odporúčaní o tom, ako ďalej postupovať pri ich vybavovaní. Vzhľadom na svoju zodpovednosť za presadzovanie práva tento úrad spolupracuje s vyšetrovateľmi poverenými týmito prípadmi, rodinnými poradcami alebo úradníkmi služieb sociálnych vecí a inými štátnymi alebo neštátnymi úradníkmi s právomocami v tejto oblasti a tiež s obeťami, ktoré kontaktuje osobne alebo telefonicky. Úrad organizuje vzdelávacie semináre pre príslušníkov polície v spolupráci s Cypruskou policajnou akadémiou.

- **Úrad pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi**

Úrad pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi podáva správy oddeleniu trestnej činnosti Policajného prezídia Cypru a zameriava sa na boj proti obchodovaniu s ľuďmi v súlade so zákonom o predchádzaní a boji proti obchodovaniu s ľuďmi a ich zneužívaniu a ochrane obetí alebo akýmkoľvek inými príslušnými právnymi predpismi a povinnosťami polície na európskej a medzinárodnej úrovni.

Úrad v rámci svojich hlavných funkcií a úloh:

1. spracováva, analyzuje a využíva informácie týkajúce sa trestných činov súvisiacich s jeho poslaním;
2. koordinuje činnosti a opatrenia všetkých riaditeľstiev/agentúr/oddelení, aby sa zabezpečilo správne naplánovanie a riadne organizovanie celoštátnych činností;
3. identifikuje obeť obchodovania s ľuďmi alebo vykorisťovania v súlade s príslušnou identifikačnou príručkou a ustanoveniami príslušných právnych predpisov;
4. príslušníkom polície poskytuje usmernenia v oblasti obchodovania s ľuďmi;
5. sleduje vyšetrovanie prípadov týkajúcich sa obchodovania s ľuďmi a podľa potreby poskytuje vyšetrovateľom usmernenia, bez ohľadu na miesto ich pôsobenia;

6. pod vedením vrchného inšpektora oddelenia trestnej činnosti sa zaoberá vyšetrovaním zložitých a závažných prípadov porušenia zákona o predchádzaní a boji proti obchodovaniu s ľuďmi a ich zneužívaniu a ochrane obetí v spolupráci s riadne vyškolenými dôstojníkmi, ktorí pôsobia na okresných oddeleniach vyšetrovania trestnej činnosti;
7. odpovedá na žiadosti z iných krajín o poskytnutie právnej pomoci týkajúcej sa obchodovania s ľuďmi;
8. vedie databázy štatistík a pripravuje príslušné správy a štatistiky;
9. vykonáva ďalšie činnosti ustanovené v právnych predpisoch a národnom akčnom pláne boja proti obchodovaniu s ľuďmi alebo podľa pokynov policajného prezidenta.

S cieľom zabezpečiť a chrániť práva identifikovaných obetí obchodovania s ľuďmi úrad spolupracuje okrem služieb sociálnych vecí aj s mimovládnyimi organizáciami, ako napríklad Cyprus Stop Trafficking, KISA, Caritas, Well Spring atď.

Komisár pre ochranu práv detí

Úrad komisára pre ochranu práv detí (*Epítropos Prostatías ton Dikaiomáton tou Paidioú*) bol ako inštitúcia zriadený zákonom o komisárovi pre ochranu práv detí z roku 2007 [zákon 74(I)/2007], ktorý nadobudol účinnosť 22. júna 2007. Zákon stanovuje vymenovanie komisára, zriadenie a prevádzku úradu komisára a ďalšie súvisiace náležitosti. S cieľom riešiť ďalšie problémy bol v roku 2014 zmenený zákonom o ochrane práv detí z roku 2014 [44(I)/2014].

Zákon obsahuje dôležité ustanovenia, ktoré umožňujú úradu komisára pôsobiť ako nezávislá vnútroštátna organizácia pre ľudské práva, ktorá je zodpovedná za ochranu a podporu práv detí. Zákon stanovuje pre komisára rozsiahle funkcie a povinnosti, ktoré možno na referenčné účely zhrnúť do štyroch pilierov:

- kontrola a monitorovanie právnych predpisov, postupov a praktík orgánov verejného a súkromného sektora,
- posilnenie postavenia a účasť detí,
- vzdelávanie a informovanosť detí a spoločnosti vo všeobecnosti v oblasti práv detí,
- zastupovanie detí a ich záujmov v konaniach, ktoré sa ich týkajú.

Pani Leda Koursoumba bola vymenovaná za prvú komisárku pre ochranu práv detí. V súčasnosti vykonáva funkciu komisárky už druhé funkčné obdobie.

Kontaktné informácie:

Corner of Apelli St. & Pavlou Nirvana St., 5. floor, 1496

Tel.: +357 22873200

Fax: +357 22872365

E-mail: childcom@ccr.gov.cy

webové sídlo: <http://www.childcom.org.cy/>

Komisár pre ochranu osobných údajov

Komisár pre ochranu osobných údajov (*Epítropos Prostatías Dedoménon Prosopikoú Charaktíra*) pôsobí ako nezávislý orgán dohľadu zriadený na základe zákona č. 112 z roku 2001 o spracovaní osobných údajov (o ochrane jednotlivca) [zákon 112(I)/2001], ktorým bola smernica 95/46/ES transponovaná do vnútroštátnych právnych predpisov.

Komisár dohliada na vykonávanie uvedených právnych predpisov. Funkcie komisára zahŕňajú vykonávanie kontrol, vydávanie povolení ustanovených zákonom a ukladanie správnych sankcií za porušenie zákona. Komisár spolupracuje s príslušnými orgánmi v iných členských štátoch a Radou Európy, pokiaľ ide o záležitosti, ktoré patria do pôsobnosti komisára a podporu dodržiavania práv európskych občanov na súkromie a ochranu osobných údajov.

Komisár pôsobí ako vnútroštátny orgán dohľadu pre Europol, Eurojust, Eurodac, SIS II (Schengenský informačný systém druhej generácie), VIS (vízový informačný systém), CIS (colný informačný systém) a IMI (informačný systém vnútorného trhu).

Úrad komisára sa snaží širokej verejnosti poskytovať lepšie informácie o právach stanovených zákonom a rozvíjať kultúru, ktorá rešpektuje súkromie vo verejnom aj súkromnom sektore.

Oddelenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a sociálneho poistenia pre sociálne začlenenie osôb so zdravotným postihnutím

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je míľnikom v histórii zdravotne postihnutých a ukladá štátom povinnosť prijať všetky vhodné legislatívne, administratívne a iné opatrenia zamerané na ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím vo

všetkých oblastiach života. Cyperská republika ratifikovala tento dohovor v roku 2011 a pripravila a prijala svoj prvý národný akčný plán v oblasti zdravotného postihnutia v roku 2013.

Oddelenie pre sociálne začlenenie osôb so zdravotným postihnutím sa ako kontaktné miesto zaviazalo koordinovať účinné vykonávanie dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a národných akčných plánov v oblasti zdravotného postihnutia na obdobie rokov 2013 – 2015 a 2017 – 2020.

Okrem toho sa oddelenie pre sociálne začlenenie osôb so zdravotným postihnutím zameralo na podporu sociálnej ochrany, sociálneho začleňovania a zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím. Jeho hlavné činnosti zahŕňajú:

- vykonávanie posúdení a poskytovanie osvedčení o zdravotnom postihnutí a funkčnosti,
- poskytovanie sociálnych dávok osobám so zdravotným postihnutím,
- poskytovanie priamej a nepriamej profesijnej rehabilitácie a iných podporných služieb.

Víziou oddelenia je zvyšovať kvalitu života osôb so zdravotným postihnutím a otvoriť pre nich nové perspektívy sociálnej integrácie prostredníctvom plánovania, koordinácie a realizácie reformy.

Vnútroštátny mechanizmus pre práva žien

1. Vnútroštátny mechanizmus pre práva žien (*Ethnikós Michanismós gia ta Dikaiómata tis Gynaikas*) bol založený 16. februára 1994 na základe rozhodnutia Rady ministrov č. 40.609.
2. Vnútroštátny mechanizmus pre práva žien je kľúčovou organizáciou pre tvorbu a podporu vládnej politiky odstraňovania legislatívnej diskriminácie žien a zavedením rovnosti medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach práva. Takisto prispieva pri zavádzaní zásady rovnosti a rovnosti príležitostí v praxi, ktoré si okrem iného vyžaduje zmenu postoja, podporu špeciálnych programov na podporu a posilnenie postavenia žien v ich mnohostranných úlohách, ako aj začlenenie rovnosti do všetkých programov a politík.
3. V súlade s rozhodnutím Rady ministrov č. 76.789 z 23. apríla 2014, Rada a Národný výbor národného mechanizmu pre práva žien, ktorému predsedá komisár pre rodovú rovnosť a generálny sekretariát mechanizmu sú obsadené úradníkmi útvaru pre rovnosť pohlaví Ministerstva spravodlivosti a verejného poriadku.
4. Vnútroštátny mechanizmus pre práva žien tvoria tri kolektívne orgány: a) rada, b) národný výbor a c) medzirezortný výbor. Takisto prevádzkuje generálny sekretariát.
5. Rada vnútroštátneho mechanizmu pre práva žien pozostáva z 19 členských organizácií. Členmi Rady sú organizácie žien, odborové zväzy a iné mimovládne organizácie, a to vrátane dvoch turecko-cyperských organizácií žien (zoznam členských organizácií Rady je uvedený v prílohe).
6. *Národný výbor* vnútroštátneho mechanizmu pre práva žien pozostáva zo 69 členských organizácií vrátane organizácií pridružených k politickým stranám, organizácií boja proti násiliu páchaného na ženách a vykorisťovaniu žien, organizácií pôsobiacich v oblasti odbornej prípravy, výskumu, boja proti rasizmu, poľnohospodárskych organizácií, odborových zväzov, mierových organizácií, organizácií pre vysídlenie, rodinu a deti atď.
7. *Medzirezortný výbor* vnútroštátneho mechanizmu pre práva žien tvoria úradníci zodpovední za práva žien zo všetkých ministerstiev a z generálneho riaditeľstva pre európske programy, koordináciu a rozvoj.
8. *Generálny sekretariát* pripravuje zasadnutia všetkých orgánov vnútroštátneho mechanizmu pre práva žien a pomáha s realizáciou všetkých prijatých rozhodnutí poskytovaním administratívnej a odbornej podpory a poradenstva.

Parlamentný výbor pre ľudské práva a rovnosť príležitostí pre mužov a ženy

Hlavnou úlohou Parlamentného výboru pre ľudské práva a rovnosť príležitostí pre mužov a ženy je skúmať a prešetrovať v rámci výkonu parlamentnej kontroly, či sa v Cyperskej republike dodržiavajú ustanovenia jej ústavy, medzinárodných dohovorov a príslušných právnych predpisov.

V tomto kontexte výbor prešetruje prípady týkajúce sa porušovania ľudských práv občanov a ostatných osôb žijúcich v Cyperskej republike a podáva správy parlamentu zodpovedajúcim spôsobom.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 23/07/2019